

„LÁNYOK NAPJA” ÉS MÁS FIGYELEMFELKELTŐ ESZKÖZÖK A MŰSZAKI PÁLYÁK VÁLASZTÁSÁNAK TÁMOGATÁSÁRA

Nők az ipari kutatásban konferencia, 2012. április 25.

Dr. Takács Erzsébet (Krolify Vélemény- és Szervezetkutató Intézet)

erzsebet.takacs@krolify.hu

Dr. Vicsek Lilla (Krolify Vélemény- és Szervezetkutató Intézet)

lilla.vicsek@krolify.hu

Web: www.krolify.hu

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

1. A MAGYARORSZÁGI KONTEXTUS – REKRUTÁCIÓS PROBLÉMÁK A MŰSZAKI FELSŐOKTATÁSBAN

- A műszaki és a természettudományos karrierek népszerűtlenek
- Gond: Európa 2020 stratégiai célok elérése tekintetében
A munkaerőpiac egyes szegmenseiben szakemberhiány
- → Keretszámok megnövelése → További színvonalcsökkenés az egyetemi hallgatók tekintetében
- Fontos stratégiai cél: növelni a műszaki felsőoktatásba jelentkezők számát
- Egyik lehetséges megoldás: elérni, hogy több női hallgató jelentkezzen

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

2. AZ EURÓPAI KONTEXTUS

- Hasonló problémák több más országban
- EU: fontos a nemek esélyegyenlősége
- Kezdeményezések több országban annak elérésére, hogy több lány válassza a műszaki pályákat:
 - „Lányok napja”

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

3. A KUTATÁSRÓL

Kutatási kérdések:

1. Milyen tényezők hátráltathatják, hogy több diáklány jelentkezzen műszaki felsőoktatási képzésekre?
2. Milyen lehetséges eszközöket lenne érdemes alkalmazni, hogy több lány jelentkezzen?

Alkalmazott módszerek:

1. Egyéni és csoportos kvalitatív interjúk

(fontos korlát: korlátozott általánosíthatóság)

2. Kérdőíves lekérdezés

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

3. A KUTATÁSRÓL folyt. A KÖZÉPISKOLAI FÁZIS

Egyéni interjúk és fókuszcsoportok időzítése: 2011. október-november

Helyszín: 3 középiskola

A fókuszcsoportok összetétele:

- „A” csoport: budapesti, pályaválasztás előtt álló, jó matematika jegyekkel rendelkező, vegyes irányultságú diáklányok
- „B” csoport: budapesti, pályaválasztás előtt álló műszaki középiskola humán érdeklődésű tanulólányai,
- „C” csoport: vidéki középváros pályaválasztás előtt álló, matematika-fakultációs diáklányai

Interjúalanyok:

iskolánként egy-egy matematika tanár, illetve egy-egy osztályfőnök (esetenként „iskolai pályaválasztási felelős”)

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

4. EREDMÉNYEK: HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

1. Tájékozatlanság, tudatlanság a műszaki szakok és szakmák kapcsán
2. Téves elképzelések, sztereotípiák egyes műszaki szakmákra vonatkozóan
3. Negatív tapasztalatok a fizika tárggyal
4. A diáklányok nemi sztereotípiái, illetve nézetei arról, hogy a műszaki dolgok a fiúkat érdeklik
5. Az érdeklődés hiánya
6. Mások negatív hozzáállása a nők műszaki hozzáértése, műszaki karrierválasztása kapcsán
7. Tanárok eltérő bánásmódja, sztereotipikus nézetei
8. A női minták hiánya
9. Alacsony önbizalom

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen 2012.04.26. 10:25

4. EREDMÉNYEK: HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK FOLYT.

Tájékozatlanság:

Natália: Szerintem még az is a probléma, hogy nem is tudjuk, hogy milyen foglalkozások vannak manapság. Tehát tudom, hogy van ügyvéd, meg orvos meg ...

Móni: De azok nagyon általánosak.

Natália: Igen, tűzoltó, rendőr, de hogy mit [csinál] ..., például azt sem tudom, hogy apukám konkrétan mit csinál. Azt tudom, hogy számítógépen valamit, de így ...

(„B” csoport)

Kata: Apa, ő valami ilyesmit tanult, nem tudom. Mérnök informatikus talán. Azt hiszem. Nem tudom pontosan, nem tudom megjegyezni.

Vivi: Hát igazából nem nagyon tudom, hogy mi az, hogy mérnök, úgyhogy, nem is fogok ezért menni.

(„C” csoport)

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

5. EREDMÉNYEK: FIGYELEMFELKELTŐ ESZKÖZÖK

- Fontos a műszaki képzésre és szakmákra vonatkozó tudás növelése
- A lányok számára atipikusnak számító foglalkozások megismertetése, női minták bemutatása
- A személyes és közvetlen információszerzés fontossága:
 - Nyílt napok
 - Alumni diákok előadásai eredeti középiskolájukban
 - Mérnöknők előadásai
 - „Lányok napja”

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

5. EREDMÉNYEK: FIGYELEMFELKELTŐ ESZKÖZÖK

„LÁNYOK NAPJA”

Spontán felvetődő igény a

- **szakmák bemutatása:**

András: „Én úgy látom, hogy – nagyon sokan ismerőseim közül is – lányok úgy vannak, hogy most érettségiznek, és azt se tudja, mihez fog kezdeni az életben, mert nincs előtte egy mintakép. Látja hogy a szülőnek mi a foglalkozása, mondjuk egy irodában dolgozik, de ez neki már vagy nem vonzó, vagy igény nem lesz rá a későbbiekben , tehát valami konkrét megélhetőséghez kéne neki segítség. És szétnéz és nem lát, tehát nem talál. Tehát így valami program biztos jó lenne nekik, ahol bemutatnák, hogy mégis milyen lehetőségek közül lehetne választani és milyen irányban, mire van igény.” (András fizika-matematika-informatika tanár)

- **a műszaki szakmák bemutatása:**

Lilla: Szerintem mindenképpen fontos lehetőség kínálni valamit, mondjuk, tényleg szerződésben állni [cégekkel], hogy bemehessenek az érdeklődők egy-egy napra egy munkahelyre, és akkor megnézni. Hogy lennének kijelölve ott dolgozók, hogy akkor, mit tudom én, mindenkinek van három érdeklődője, és akkor őket végigvezeti, meg próbálnak együtt dolgozni, mert szerintem nagyon fontos az, hogy tényleg úgy a lányok lássák, hogy egyáltalán mit csinál, hogy csinál, hogyan működik. És ezt szerintem legjobban úgy lehet, hogyha rendesen beavatjuk őket. („C” csoport)

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

5. EREDMÉNYEK: FIGYELEMFELKELTŐ ESZKÖZÖK „LÁNYOK NAPJA”

- **Az összes megkérdezett diáklány részt venne a programon**
- **Spontán említették:** „nemzetbiztonságis”, határőr, nyomozó, katona, szakács, politikus.
- **Műszaki szakmák megismerése iránt is élénk érdeklődés** (autószerelő-műhely, repülőtér, gyárlátogatás), **bár maguktól nem említettek egyet sem**
- **Kivéve a paksi Atomerőművet**
Évi: a Paksi Atomerőműbe is lehet menni látogatni, és van is olyan ismerősöm, hogy azért választotta azt a szakmát, mert meglátta és annyira tetszett neki az a hely („C” csoport)

Na de kik jutnak el ide?

Dóri: Pedig ez engem igazából érdekelne, ... az ilyen atomos dolgok, meg ilyen atomfizika, én is bírnám a fizikát, de azt mondták sajnos tavaly, hogy csak a fakultációsok mehetnek, pedig én szívesen elmentem volna. („A” csoport)

- **Fontos a női mintákkal találkozás**

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen
2012.04.26. 10:25

KONKLÚZIÓ

Lányok napja hatékony eszköze lehet:

- A figyelemfelhívásnak és a pontos tájékoztatásnak
- A sztereotípiák leépítésének, a mintaadásnak (szakmára vonatkozó sztereotípiák, nemi sztereotípiák)
- A személyes és közvetlen kapcsolat megteremtésének, mely a diáklányok legfőbb igénye és befolyásoló tényezője a továbbtanulási döntés során

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen. 2012.04.26. 10:25

HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK és a LÁNYOK NAPJA program lehetőségei

1. Tájékozatlanság, tudatlanság a műszaki szakok és szakmák kapcsán
2. Téves elképzelések, sztereotípiák egyes műszaki szakmákra vonatkozóan
3. Az érdeklődés hiánya
4. *Negatív tapasztalatok a fizika tárggyal*
5. *Tanárok eltérő bánásmódja, sztereotipikus nézetei*
6. A diáklányok nemi sztereotípiái, illetve nézetei arról, hogy a műszaki dolgok a fiúkat érdeklik
7. Mások negatív hozzáállása a nők műszaki hozzáértése, műszaki karrierválasztása kapcsán
8. A női minták hiánya
9. Alacsony önbizalom

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen. 2012.04.26. 10:25

Műszaki felsőoktatásban tanuló hallgatók ötletei:

Mandi: Szerintem ez nagyban segítené, mert, ilyen, ilyen konkrétan nincsen, tehát tényleg, nem. Egy középiskolásnak fogalmuk sincs arról, hogy mit csinálnak a gépészek, vagy az informatikusok, vagy a villamosmérnökök.

Magda: Ilyen gyárlátogatásokra, szerintem simán lehetne vinni őket.

Szonja: Ahol vannak robot karok.

Panni: Csomó cég van.

Magda: Audiba, Suzukiba, elvinni őket.

Panni: Az autógyárak abszolút lenyűgözőek.

Szonja: A lényeg, hogy olyan mutatós legyen.

Mandi: Most egy autógyárban, mondjuk az informatikai rendszert is be lehet mutatni, tehát ez így több szempontból is jó.

Magda: Gyakorlatilag, szerintem mindegyik szakterületet lefedi.

Klára: Nekem mániám a védősisak, tehát olyan helyre is lehet menni. Felszerelés kell.

Magda : Ha a színfalak mögé bejut az ember, akkor már szerintem, ott már tök érdekes minden. („C” csoport)

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0020 Tudományos képzési műhelyek támogatása és a tehetséggondozás rendszerének kialakítása az Óbudai Egyetemen. 2012.04.26. 10:25

